

Seat No.	
-----------------	--

Set	P
------------	----------

B.A. (Semester - III) (CBCS) Examination Oct/Nov-2019
Education (Paper – III)
EDUCATIONAL PSYCHOLOGY

Day & Date: Monday, 18-11-2019

Max. Marks: 70

Time: 08:00 AM To 10:30 AM

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2) उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 अ) खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.**07**

- 1) 'मानसशास्त्र म्हणजे मानवी वर्तनाचे शास्त्र' अशी मानसशास्त्राची व्याख्या —— यांनी केली.

अ) मॅकडूगल	ब) विल्यम वूट
क) वॅटसन	ड) फ्राईड
- 2) बुद्धिमापनाचे जनक म्हणून —— यांना संबोधले जाते.

अ) थॉर्नडाईट	ब) टर्मन
क) अल्फ्रेड बीने	ड) डॉ. कामत
- 3) 'अमूर्तीचा विचार करण्याची क्षमता म्हणजे बुद्धि' अशी बुद्धिमत्तेची व्याख्या —— यांनी केली.

अ) गॅरेट	ब) टर्मन
क) वेसलर	ड) वेल्सन
- 4) 'मर्मदृष्टीमूलक अध्ययन' ही उपपत्ती —— यांनी मांडली.

अ) पीटरसन	ब) कोहलर
क) पॅवलॉव्ह	ड) थॉर्नडाईक
- 5) आपल्या इच्छेनुसार घडून येणाऱ्या अवधानाला —— अवधान म्हणतात.

अ) अनैच्छिक	ब) अभ्यस्त
क) ऐच्छिक	ड) यापैकी नाही
- 6) 'व्यक्तिमत्त्व म्हणजे स्वतःची भूमिका' असा अर्थ —— काळात उदयास आला.

अ) वैदिक	ब) ब्राह्मण
क) रोमन	ड) इस्लामिक
- 7) गुन्हेगारी वर्तनाचा अभ्यास करण्यासाठी —— ही पद्धती वापरतात.

अ) आत्मनिरीक्षण	ब) वस्तुनिष्ठ निरीक्षण
क) प्रायोगिक	ड) व्यक्तिगत अभ्यास

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.**07**

- 1) सामाजिक संशोधनात व्यक्तिगत अभ्यास पद्धती कोणी उपयोगात आणली?
- 2) शैक्षणिक मानसशास्त्र म्हणजे काय?
- 3) बुद्धिगुणांकाचे सूत्र लिहा.
- 4) अवधानाचे प्रकार कोणते?
- 5) रोमन काळानुसार व्यक्तिमत्त्व म्हणजे काय?
- 6) भारतात बीनेच्या परिणाम श्रेणीची सुधारित आवृत्ती कोणी तयार केली?
- 7) व्यक्तिमत्त्व वर्गीकरणाचे प्रमुख दोन प्रकार कोणते?

प्र.2	खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.	10
1)	मानसिक वयाची संकल्पना स्पष्ट करा.	
2)	अध्ययन प्रक्रियेची वैशिष्ट्ये लिहा.	
प्र.3	खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.	15
1)	व्यक्तिमत्व विकासावर परिणाम करणारे घटक कोणते? विद्यार्थांच्या सुसंघटीत व्यक्तिमत्वासाठी शैक्षणिक उपक्रम सुचवा.	
2)	प्रायोगिक पद्धतीचे स्वरूप, फायदे आणि तोटे सोदाहरण स्पष्ट करा.	
प्र.4	खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.	15
1)	थॉर्नडाईकच्या प्रयत्न-प्रमाद पद्धतीचे सविस्तर वर्णन करा.	
2)	बुद्धिमत्ता म्हणजे काय? बुद्धिमापन कसोट्यांचे प्रकार सोदाहरण स्पष्ट करा.	
प्र.5	खालीलपैकी कोणत्याही चार टिपा लिहा.	16
1)	व्यक्तिमत्व मापनाचे प्रक्षेपण तंत्र	
2)	बुद्धिगुणांकाची वैशिष्ट्ये	
3)	वस्तुनिष्ठ निरीक्षण पद्धतीचे फायदे आणि तोटे	
4)	शैक्षणिक मानसशास्त्राची व्याप्ती	
5)	अध्ययन संक्रमणाचे प्रकार	

**Seat
No.**

Set P

B.A. (Semester - III) (CBCS) Examination Oct/Nov-2019
Education (Paper – III)
EDUCATIONAL PSYCHOLOGY

Day & Date: Monday, 18-11-2019
Time: 08:00 AM To 10:30 AM

Max. Marks: 70

Instructions: 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1 A) Fill in the blanks by choosing the correct alternatives given below: 07

Q.2 Answer the following Questions

- 10

- a) Explain the concept of 'Mental Age'.
 - b) Write the characteristics of learning process?

Q.3	Answer any one of the following questions.	15
a)	Which are the factors affecting on personality development? State the educational activities for organized personality of the students.	
b)	Illustrate the nature, merits and demerits of experimental method.	
Q.4	Answer any one of the following questions.	15
a)	Describe in detail the Thorndike's 'Trial and Error' method of learning.	
b)	What is meant by intelligence? Illustrate the types of tests for the measurement of intelligence.	
Q.5	Write Short Notes (Any Four)	16
a)	Projection technique of measurement of personality	
b)	Characteristics of intelligence quotient	
c)	Merits and demerits of observation method	
d)	Scope of educational psychology	
e)	Types of transfer of learning	